

KÖRP GLUGGEN

nr 1|14| årgång 16

Vårkänslor och Författarkvällar

Välkomna till
**För-
fattar-
kväll**

Dalslands DL Litteraturförening

Kyrkogatan 14
662 36 ÅMÅL

Tel. 0532 - 151 11
www.bokdagardalsland.se

Plusgiro 18 46 69-0
Bankgiro 5267-3282
Org.nr. 802420-4037

Föreningen för alla som läser, skriver, samlar, köper, säljer, ger ut, lånar ut eller är intresserade av litteratur i största allmänhet. Föreningens syfte är att stödja litteratur med anknytning till Dalsland. Nytt och gammalt, skönlitteratur och facklitteratur, poesi och dokumentär. Vi samarbetar med biblioteken i Dalsland och med bokhandlare, samlare, författarföreningar och andra kulturföreningar. Vi vill hålla ett "korpöga" på det litterära Dalsland.

SOM MEDLEM FÅR DU:

- Korppluggen, fyra nr/år som innehåller presentation av nyutkommen litteratur, information om böcker och Bokdagar, litterära inlägg, insändare, medlemsnytt m.m.
- Inbjudningar till litterära arrangemang i Dalsland.

MEDLEMSAVGIFTEN ÄR

125 kr/år för enskild medlem inkl. familjemedlemmar.

200 kr/år för institution och företag.

OMSLAGSBILD

Åsa Carlsson

Korppluggen trycks hos
Niklassons Tryckeri AB, Mellerud
info@niklassonstryckeri.se
Issn 1404-2502

FÖRENINGENS ORDFÖRANDE ANSVARIG UTGIVARE

Lena Grönlund
0531-40525, 0706-833 889
lngnrlnd@gmail.com

REDAKTION

Redaktörer

Gunilla och Lars Gustafsson
0532-145 93, 070-341 45 93
larsgus@live.se

Lena Grönlund
0531-40525, 0706-833 889
lngnrlnd@gmail.com
Monika Åhlund 0531-330 90
053133090@home.se

Maj-Lis Dolk
0532-186 35, 0705-64 60 21
maj-lis.dolk@bokdagardalsland.se

BOKDAGAR I DALSLAND

Anita K Alexanderson
Lunnegatan 15
662 31 Åmål 0532-125 23
anita.k.alex@bokdagardalsland.se

ANNONSER

Lena Grönlund
0531-40525, 0706-833 889
lngnrlnd@gmail.com

ANNONSPRISER

Helsida	1200 kr
Halvsida	800 kr
1/4 sida	600 kr
1/8 sida	500 kr

Om man binder sig för en annons i fyra nr. rabatteras det med 20% på priset för varje annonsinförande.

Vid tekniska detaljer och annonsmaterial: Bele Fransson 0530-360 90

ANNONSLAYOUT

Kontakta:
Åsa Carlsson 0532-710 71 eller
Bele Fransson 0530-360 90 så hjälper de till att utforma din annons. Kostnaden för detta debiteras separat.

PLANERAD UTGIVNING AV KORPPLUGGEN 2014

Nr 2	Vecka 26	Manusstopp 8/6
Nr 3	Vecka 39	Manusstopp 7/9
Nr 4	Vecka 49	Manusstopp 16/11

ORDFÖRANDEN har ordet

Åren går, fortare och fortare. I år är det 15 år sedan Dalslands Litteraturförening bildades, och visst har det hänt en del! Medlemsantalet är stabilt, och det tolkar vi som att våra medlemmar är nöjda med vad vi åstadkommer i styrelsen och med Bokdagar i Dalsland. Men vi önskar förstås att antalet ska öka. Ju fler vi är ju mer kan vi göra och ju bättre ekonomi får vi. En sak har vi tyvärr lyckats mindre bra med: det händer mer och mer i Åmål och det är jättebra, men för lite i resten av landskapet!

I år har vi hittills bara ett evenemang inplanerat utanför Åmål: Lilla skivstipendiet ska delas ut på Bengtsgården i Bengtsfors och det är vi förstås mycket glada för. Vi hoppas att det ska inspirera andra skolor att följa efter så att den "lilla" ceremonin kan cirkulera bland skolorna i Dalsland.

Glädjande nog händer det också en del på litteraturområdet utan vår medverkan. I Häverud planeras Dalslandslitteraturens dag i slutet av juni och nyss avnjöt vi Hembygdsbokens dag i Färgelanda – läs mer om det på annan plats i "Gluggen".

En viktig händelse är förstås Lars-Åke Augustssons intervjubok om Arne Ruth, "Arne Ruth talar ut: minnen, medier, moral". En framstående författare med rötter i Dalsland intervjuar en av landets främsta publicister, i många år chefredaktör på Dagens Nyheter, även han med rötter i Dalsland. Vi återkommer till den i nästa nummer av Korppluggen.

Men det blir ingen nordisk novelldag på Baldersnäs som vi hade hoppats, vi har inte pengar till det. Det blir däremot noveller i Åmål, under författardagarna – vi släpper inte vårt fokus på den nordiska novellkonsten.

Åmåls kommun är väldigt gästfri och tillmötesgående, de verkar uppskatta att vi förlägger våra evenemang dit! Författardagarna och Litteraturhuset ser man som en kulturell fjäder i hatten och nu hjälps vi åt för att göra Litteraturhuset till hemvist för ett "author-in-residence"-program i Västra Götalandsregionen. Författare från Sverige, Norden och även andra länder ska kunna komma och bo och arbeta en period i Åmål, hos oss, för där är en välkommande och inspirerande miljö – visst låter det spännande!

Den 27 mars är det årsmöte. Ta chansen att komma och lyssna på Carl Forsberg som är projektledare för residence-programmet, men också på Marianna Andersson som ansvarar för Fyrbodals kulturarbete och Johan Abenius som är chef för Dalslands Turist AB. Vi ser fram emot ett givande samtal om hur vi ska få mesta möjliga utbyte för litteraturen i Dalsland med deras medverkan.

Det är också en chans för dig som medlem att säga vad du vill ha ut av Dalslands Litteraturförening! Och redan nu är du välkommen att höra av dig om du t.ex. är intresserad av att vara med i styrelsen eller i någon arbetsgrupp – vi behöver bli fler som jobbar, i hela Dalsland!

Väl mött i Åmål, Litteraturhuset på Kyrkogatan 14, 27 mars kl 18!

Lena Grönlund

I höstas hade vi på en författarafton besök av Aino Trosell och Ann Jäderlund. Här kommer ett par bidrag av dem.

LIVETS SNABBA DANS

Aino Trosell

Bubblor valsade runt i vårfloden jag
stod på bron min kropp kände
dånet. Älven hade kommit så nära
råmande under mina fötter,
svämmade över sina bräddar
kämpade ner allt på sin väg
mot utplåningen i det väldiga havet.
Jag följde en bubbla.
Såg dess virvlande resa
och hoppades intensivt att
åtminstone denna enda
skulle överleva.
Men bubblan drunknade,
min vilja förslog inte alls.

När jag blev äldre hängde jag över räcket
på en stor oljetanker.
En svetsares gnistor föll
ner i djupet, föll och föll
i strålände stjärnkaskader
och jag försökte
att med viljan förmå åtminstone
någon enda
att brinna hela vägen ner.
Men alla slocknade.
Ja samtliga gnistor förkolnades
långt innan dess.

Jag har sett trollsländor som inte vet
att de lever en enda dag
och jag har sett min egen mor
med endast två dagar kvar
låta bli att tala.
Ingen förklaring
inget svar
till det väntande barnet.
Avskedet uteblivet.
Insikten, att nu skiljs vi.
Ändå ett tigande
av den tidigare så ständigt
pratande kvinnan.
Antiklimax.
Intet.

Men också jag har
blott denna enda dag.
Och den varar
och den
varar.
Ja.
Här minsann
går solen aldrig ner!
jag är visst den enda
i hela vida världen
som ständigt lever?
Mer än märkligt.

Men så plötsligt en dag
är det kväll även här,
även hos mig.
Den snabba färden är till ända.
Tåget rusar vidare.
Jag står kvar på perrongen
avkastad i farten.
Avpolletterad utan förvarning.
Vad nu?
Vad sedan?
Vad menas?

Det vet jag ännu inte.
Men sedan är man ju
död för jämnan.
Det är ett som är säkert.
Livet var det strålände undantaget
en gnistrande singularitet.

2009 kom **Ann Jäderlunds** 10:e diktsamling ut (Bonniers förlag). Den har en lång titel "Vad hjälper det en människa om hon håller rent vatten över sig i alla sina dagar"

Flera av dikterna i denna fylls av en förtvivlan och sorg över det våld och den död som fyller tillvaron. Men här finns också aggressivitet, längtan och trots. Hon har själv sagt i en intervju "Jag tror jag försökt bearbeta en stark skuld känsla över att jag gör så lite åt allt våld i världen. Att det kan vara så fruktansvärt som det faktiskt är, att det bara upprepar sig, att det aldrig tar slut. Det är nästan omöjligt att förstå."

Hästarna bryter sig nästan ut

Hästarna bryter sig nästan ut ur den täta mängden.

I sina kroppar av kroppar.

Att ömma för de svaga. Högt uppe ifrån skyn.

Att se fåglarna flyga. En brilliant färgad massa.

I brunockra högrött. Harmonier som vill beleva.

Balanserade mot grått och grönt.

Bland människorna som fallit till marken.

Blodfläckar.

Uniformer. Eller civila avdragna kläder.

Och hästar med vapen. Integrerade

i det hela. Som klumpar. Perspektiv.

Äntligen nästan borta. Neutraliserad intensitet.

I vågor genom själva akten. Att dö eller att dödas.

En slags stympad beröring. Rörlighet. Inne i massan.

I dess hoptryckta mångfald. Djupt inne i mängden.

Av lemmar som dödar. Dödar och dödar.

En kaskad som är instängd.

Mellan stenar och stora block.

Tjockt blod som rinner som vatten.

Denna akt som är instängd i vatten och blod.

Eller hackad och malen. I ändlösa långa högar.

Sågtandade vita liljor.

Flikar av underbar hets.

Inne i blombuketten. Inre yttre enkla

detaljer. Smala bitar av sig själva. Inför allt

det levande andra. Smala bitar av sig själv.

Vanmäktigt och utstuderat. Varför

är de så underbara?

Och vad går det inte att tala om? Allt

kan man ju säga. Och förfoga över

som ord. En bild är också bara

ord. Och allt vad ett ord

egentligen är. Allt vad

vi verkligen ser och

hör. Ska höra. Kan

utskilja mellan

allting. Om vi

vill.

*Ömtåligt kryper våren in mot husväggen och de
mörka resterna.*

Den breddar sig in överallt. Genom glaset fönstret.

Försvinner över alla golv. Grönsyrligt och andas.

Går med en fågel. Bland kvistarna alla räcken.

Under busken och andas.

Ny koordinator för Bokdagar i Dalsland

Jag heter Johanna Lindström och har ett förflutet i museivärlden. De senaste fjorton åren har jag arbetat på Bohusläns museum, på Strömstads museum och på Halmens Hus. Som utställningsantikvarie, konstpedagog, museichef har jag byggt utställningar, skrivit utställningsmanus, administrerat och förmedlat kulturarv och konstupplevelser. Uppdraget har varit att tillgängliggöra vårt gemensamma kulturarv och berätta historien på ett sätt som lockar fler och nya besökare till museer och utställningar. För mig är gränsöverskridande, utblickande i världen och prövande av nya idéer nödvändiga för utveckling och fördjupning.

Att jag nu får ägna mig åt litteratur känns lite som att komma hem. När jag läste litteraturvetenskap vid Göteborgs universitet på 90-talet läste vi världslitteraturen i en rasande fart. Under årens lopp har jag många gånger önskat mig tillbaka till den tid när man satt uppe hela natten och läste en eller två romaner per dygn. Lyxen att läsa är för mig avkoppling och njutning. Men det kan också vara jobbigt och väcka svåra känslor och upplevelser till liv. Vetskapen om att man inte är ensam, att det finns andra som delar ens erfarenheter kan vara till stor hjälp. I litteraturen finns också möjlighet att få ta del av andras erfarenheter som man inte delat, få inblick i andra världar, andra tider, andra livsöden. På så sätt

blir man förhoppningsvis både klok och ödmjuk och kanske en bättre medmänniska med större förståelse och mer empati för omgivningen.

Nu ser jag fram emot att få bli en av de engagerade och kunniga medarbetarna i Dalslands Litteraturförening och att få möjlighet att bidra med mina kunskaper och erfarenheter. Jag hoppas på nya möten, läsupplevelser, högt i tak och många och givande diskussioner.

Hoppas vi ses på vårens Författarkvällar och sommarens Bokdagar!

Johanna Lindström
Koordinator för Bokdagar i Dalsland

Hög tid att nominera pristagare till DALSLANDS SPARBANKS LITTERATURPRIS 2014

Dalslands Sparbanks Litteraturpris är instiftat för att årligen uppmärksamma ett författarskap eller ett litterärt verk med anknytning till Dalsland.

Pristagare kan t ex vara författare, utgivare eller illustratör.

Bakom priset står Dalslands Sparbank och Dalslands Litteraturförening.

Priset delades ut första gången år 2001.

Priset kan inte sökas men alla får föreslå pristagare till juryn.

Prissumma 10 000 kr

Jury
Nomineringstid
Nomineringar

Lena Grönlund, Anita K Alexanderson, Maj-Lis Dolk
senast 15 mars 2014
skickas via epost till kerstin@bokdagaridalsland.se

Besök på högstadieskolan Bengtsgården i Bengtsfors

Maj-Lis Dolk och Lena Grönlund

Tre av Litteraturföreningens representanter besökte 13 januari Bengtsgårdens skola i Bengtsfors för att delta i svensklärarnas ämneskonferens. Inbjuden gäst var Elise Ingvarsson från Forum för poesi och prosa, som har Göteborg som huvudarena.

Forum för poesi och prosa drivs av Författarcentrum Väst som är en sammanslutning i form av ideell förening med cirka 300 verksamma författare. Syftet är att skapa möten mellan författare och läsare samt arrangera författarframträdanden på olika arenor i Västsverige och driva läs- och skrivprojekt. Verksamheten finansieras med stöd från Kulturrådet. Västra Götalandsregionen stöder också densamma.

Elise Ingvarsson arbetar sedan september 2013 som koordinator för att öka det viktiga samarbetet med skolor och bibliotek, för att öka läsfrämjandet hos unga.

Elise är själv författare och har hittills utkommit med tre diktsamlingar och blivit mycket uppmärksam. Så sent som i år fick hon ta emot Albert

Elise Ingvarsson.
Foto: Jarmo Väyrynen.

Bonniers stora stipendium på 100.000 kronor och tidigare erhöll hon Katapultpriset som bästa debutant!

Besöket på Bengtsgården resulterade i att det blir ett författarbesök på skolan i vår och att Bengtsgården står värd för utdelandet av Dalslands Litteraturförenings Lilla skivlarstipendium i höst. Stipendiet kommer förstås som vanligt att vara öppet för alla, och värdskapet har vi tänkt ska cirkulera mellan skolorna. Det är bara att ställa sig i kö för 2015!

Dalslands Lilla och Stora Skivlarstipendium

Dalslands Litteraturförening delar varje år ut skivlarstipendier till barn och ungdomar med anknytning till Dalsland. Syftet med stipendierna är att uppmuntra läs- och skrivintresset hos barn och unga.

DET LILLA SKIVLARSTIPENDIET på 1000 kr kan sökas av alla upp till och med 16 år.

DET STORA SKIVLARSTIPENDIET på 5000 kr kan sökas av alla mellan 17 och 25 år.

Vinnarna utses av en jury och eventuella frågor kan ställas till juryns representant Maj-Lis Dolk som du når på maj-lis@bokdagaridalsland.se

Dalslands Stora Skivlarstipendium delas ut i samband med Bokdagar i Dalsland torsdagen den 31 juli 2014. Det är ett fint tillfälle att i gott sällskap av redan etablerade författare få ta emot ett stipendium. På hemsidan www.bokdagaridalsland.se finns alla tidigare stipendiater presenterade. Där hittar du också den Ansökningsblankett som ska skickas in tillsammans med ditt bidrag på max fem A4-sidor.

Utdelandet av Lilla Skivlarstipendiet kommer från och med år 2014 att cirkulera bland skolorna i Dalsland och först ut är Bengtsgården i Bengtsfors där priset kommer att delas ut i slutet av oktober. För att söka Lilla Skivlarstipendiet ska du sända in ditt bidrag senast den 15 oktober 2014. För att söka Stora Skivlarstipendiet ska du sända in ditt bidrag senast den 15 juni 2014.

Samtliga bidrag ska skickas till: kerstin@bokdagaridalsland.se

VÄLKOMMEN MED DITT BIDRAG!

Hjälp oss hitta texter som på något sätt är annorlunda eller bortglömda. Du behöver inte motivera – men tala om vem författaren och vilket verk det är!
Sänd det utskrivna förslaget till: larsgus@live.se

NYTT I KORPGLUGGEN!

För drygt hundra år sedan, 1908, utkom *Couleurs, contes nouveaux; suivis de Choses anciennes*, som 2013 på svenska fick titeln *Färger*. För översättningen stod Hillevi Hellberg, förlaget är Alastor Press.

Författaren var en ledande kritiker och centralfigur i det litterära Paris. Att berättelserna fått namnet *Färger* förklarar han så här: ”Att skriva liv eller noveller i den eller den färgen, det är vad jag nyligen försökt, och det är inte utan att det ibland har varit en ganska delikat sak. Det finns blå kvinnor, det

finns rosa, malvafärgade och röda, det vill säga som man ingalunda kan få föreställda för sig annat än förknippade med en av dessa färger eller dessa nyanser.”

Här kommer en av berättelserna ur *Färger*. Den har fått rubriken *Litet tillägg*. Kan den associeras med en färg eller en nyans?

Färger

Remy de Gourmont

Litet tillägg

Kommer du att älska mig?

Jag kommer att visa dig kärlek.

Kommer du vara trogen?

Som en kvinna som vet sin trohets pris.

Kommer du vara öm?

En stämning av ömhet kommer förleda dig.

Tillmötesgående?

Livegen.

Åh! vacker? Förbinder du dig till det?

Jag har, beroende på årstid, passande krämer, och, för förtroligheter, afton-brisen, mån-daggen, den lilla-rengöringsmjölken-för-morgonblickar, vita-nätters-illusions-kräm.

Kommer du att, kära, gråta av svartsjuka, när det behövs?

Jag kan gråta.

Och skratta? Till exempel, han-älskar-mig!-jag-var-sannerligen-en-toka-att-oroa-mig-skrattet?

Mitt han-älskar-mig!-jag-var-sannerligen-en-toka-att-oroa-mig-skrattet är en riktig pärla. Du kommer få se.

Och leenden? Jag behöver leenden.

Jag har dem alla, vännen: fullt-av-löften-leendet, det bedårande-och-spjuveraktiga-leendet, det oroande-Sfinx-leendet, beslöjat-av-tårar-leendet... jag har sarkasm-leendet, sardoniska leendet, okynnes-leendet, segrar-leendet, jag har poetiska-leendet och med-en-nyans-av-melankoli-leendet... jag har dem alla, säger jag. Utan att skryta, mitt juvelskrin med leenden är mycket fullständigt. Jag har till och med leendet-för-efteråt, så ovanligt! jag-älskade-dig-bra-förut-men-som-jag-älskar-dig-nu-det-går-inte-att-jämföra! Du ser...

Säg mig, och de förälskade svimningarna?

Oh! det tro jag väl! Vad tänker du på?

Vi stiger väl till himlen, till den sjunde, eller hur?

Till den sjunde, jag har vingar.

Säg igen att du kommer älska mig, min Käraste!

Min kärlek är din.

Kommer du att älska mig passionerat?

Ah! den där saken ja, käre du. För ett litet tillägg, ja. Jag kan rollen. Med nöje, bara vi är överens om den saken, PASSIONEN betalas separat.

Bilder av Lennart Nilsson på Åmåls Fotofest

Åke Sundelin - Pressansvarig Åmåls Fotofest

Endast en handfull svenskar är kända över hela världen. Lennart Nilsson är definitivt en av dem. Hans reportage i LIFE år 1965 om hur ett barn blir till blev senare en bok som utkommit i fem utgåvor och har sålts i många miljoner exemplar. Han är idag 91 år och fortfarande verksam.

Bilderna hur ett barn blir till har nog de flesta redan sett i många sammanhang så därför är det en glädje för arrangörerna av Åmåls Fotofest att kunna presentera andra bilder från några av Lennart Nilssons fantastiska reportage. I Åmåls Konsthall 10-17 maj kommer det att finnas en bildserie från början på hans internationella karriär. Det är en isbjörnsjakt på Spetsbergen år 1947 då han var 25 år. I tidningsjätten LIFE publicerades reportaget. Han visar där redan som ung hur han går närmare, längre och djupare. Det har alltid varit bilder långt före sin tid.

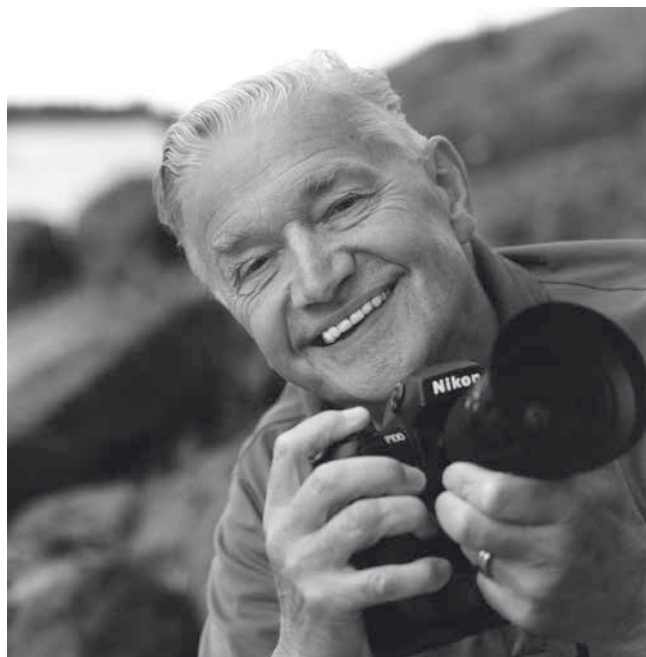
I svenska fjällen i Arjeplog följde han under flera veckor en barnmorska på uppdrag och till Kongo gick en annan reportageresa. Även bilder från dessa resor kommer att ställas ut i Konsthallen.

Anne Fjellström är styvdotter till Lennart Nilsson, bildredaktör och VD för Lennart Nilsson Photography AB. I Åmål kommer hon att hålla föredrag om bilderna men datum är ännu inte bestämt.

Många av Korppluggens läsare förmodar jag passade på att förra året köpa Paul Hansens bok "Människa, människa" med många starka och berörande reportage.

År 2013 kom tyvärr aldrig Neva Books till Fotofesten på grund av sjukdom. Alla tidigare år har de varit på plats i Kulturmagasinet med mängder av kvalitetsböcker. I år hoppas vi på att det inte kommer något hinder i vägen utan att Korppluggens läsare kan botanisera bland alla läsvärda böcker. Troligen blir det också försäljning i samband med Anne Fjellströms föreläsning. Sist men inte minst kan du alltid vända dig till vår egen utmärkta bokhandel i Åmål.

Den stora bredden i Lennart Nilssons fotograferande märks i titlarna på de 20 böcker som givits ut. Några exempel från tiden 1953-2010 "Halleluja - en bok om Frälsningsarmen", "Myror", "Ett år med kungen", "Kroppens försvar" och "Jag vill göra det osynliga synligt".

Lennart Nilsson.
Foto: Jacob Forsell.

I TV har visats filmer av Lennart Nilsson. I USA har han tre gånger fått "The Emmy Award" och ett otal andra priser bland annat av Word Press Photo och han var den första att få Hasselbladspriset år 1980. Han utnämndes 1976 till Medicine Hedersdoktor vid Karolinska Institutet och sedan 2009 har han Professors namn.

Bilder av Lennart Nilsson finns på en rad olika museer i hela världen bland annat British Museum i London, Tokyo Fuji Art Museum, Museum of Modern Art i New York. I Sverige finns bilder på Hasselblad Foundation i Göteborg, Nationalmuseum och Moderna Museet i Stockholm.

När Nasa sände iväg de obemannade rymdsonderna Voyager I och Voyager II fanns ett antal bilder från "Ett barn blir till" med på resan.

*"Läsa är att bryta
tystnaden utan att
behöva säga
något."*

Per Wästberg

Säsongsens första författarkväll i Åmål

Text Maj-Lis Dolk Bild Lars Lundin

Torsdag 6 februari var det Åmåls tur att välkomna de två författarna från Forum för poesi och prosa, som är ute på en litterär rundtur. Josefin Holmström och Johan Theorin gästar café XO den här kvällen i samarbete med Bokdagar i Dalsland. Publiken bänkar sig och värmer sig med välsmakande soppor i väntan på ett spännande möte.

Josefin Holmström

Först upp på scen är Josefin Holmström, en ung debutant som redan hunnit med förvånansvärt mycket, förutom att skriva sin roman *Antarktis*. Uppvuxen i Södertälje med en mamma som tog henne med in i böckernas värld började hon tidigt skriva egna berättelser. Hon har studerat i Oxford i fyra år och är nu doktorand vid universitetet i Cambridge. Hennes roman utkom 2013. Inspirerad av den brittiske sydpolsforskaren Robert Scott, över vilken det än i dag vilar ett skimmer, särskilt i England, låter hon huvudpersonen i romanen Gertrude tillsammans med Jonathan följa i Scotts spår. Gertrude och Jonathan har ett förhållande som inte är helt problemfritt och utsätts naturligtvis för en rad påfrestningar. Gertrude har noggrant studerat Scotts dagböcker och författaren lånar citat från honom för att framföra Gertrudes egna tankar. När det är tungt lyssnar hon inåt till hans ord: "gå, bara gå!"

Romanen handlar om att utmana sig själv till det yttersta och författaren utmanar också sig själv att forma ett makalöst påträngande och starkt språk. Man förnimmar kylan som pinar på färden mellan bladen när hon upprepar orden fyllda av frost: packis, nyis, iskyla, iskristall och frasande snö. Det är som varje ord och stavelse fryser fast hos läsaren.

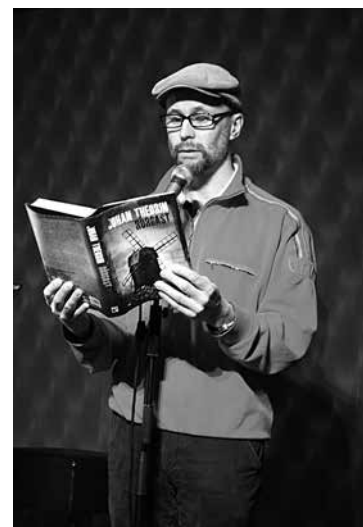
Johan Theorin

Johan Theorin, tidigare gäst i Åmål på Bokdagar, bär som vanligt sitt signum, en keps, när han stiger upp på scenen och presenterar sina fyra välkända thrillers med Ölandsanknytning. Han säger att han tänkte sig en svit "Quattro stagioni", alltså att var och en av böckerna representerar en årstid.

Den nyligen utkomna *Rörgäst* representerar sommaren med det intensiva ljuset på Öland och med havet på gott och på ont omkring ön. Den gamle skepparen Gerlof Davidsson har som i tidigare böcker en stor roll. Han bor numera på ett äldreboende men i inledningen presenteras han som en pojke på 30-talet och ska bistå dödgrävaren på kyrkogården, där storbonden Edvard Kloss ska begravas. Det händer något vid gravsättningen som man inte räknat med.

Theorin har i hela sitt liv vistats mycket på Öland hos släktingar och hans egen morfar, Eilert Gerlofsson, är förebilden till skepparen Gerlof. Det finns en stark berättartradition och otaliga är de historier, sanna och mindre sanna som Theorin lyssnat till. Han för traditionen vidare och i en novellsamling utgiven 2013 *På stort Allvar* med ett drygt 10-tal berättelser är flera av dem, som sagt – sanna och mindre sanna! För tillfället är Öland avslutat i hans författarskap och funderingar finns på en ungdomsroman.

Som avslutning fick vi oss till livs en riktig spökhistoria om ett okänt ekipage, en svart släde på väg till gården Grönhögen. Släden drogs av två små svarta hästar och små figurer med gula ögon satt i höet. Detta kunde två systrar se i fullmånens sken. När de stannade vid gården läste systemen Sally bönen *Fader vår* och vände sig mot gravfälten. Då försvann allt i intet. Tro't den som vill men kusligt kändes det!

Att fånga ål och annat

Novell ur "På stort Allvar" av Johan Theorin

Elsa visste inte mycket om ålar. Bara att de kom simmande tvärsöver Atlanten varje sommar, in i Östersjön. Sedan lät de sig frivilligt fångas i grannen Eriks bottengarn vid kusten på Öland.

Självmant följde de det uppspända nätet in i den avsmalnande öppningen, genom den långa tunneln och in i den stora fångstkammaren, trots att de kunde vända om när som helst.

Det verkade inte speciellt intelligent. Men vem kunde veta hur ålar tänkte?

Elsa kunde det inte, där hon stod vid sin diskbänk och penslade små, avlånga fransbröd med vatten och såg ut över ett solglittrande Kalmarsund. Det var bara i mitten av maj, och bottengarnet skulle inte läggas i sjön förrän om flera veckor. Då skulle Erik och hans båda storvuxna brorsöner slita i flera dagar ute på vattnet i den stora flatbottnade ekan, fylld av kättingar och nät, för att påla och fästa garnet så att det höll genom en hel säsong stiltje och stormar.

Än så länge var det bara Erik som ensam tjärade in garnet nere på stranden. Elsa hade sett honom gå ner till sin sjöbod på morgonen, och hon visste att han snart skulle avsluta arbetet och bada i sitt lilla plåtkar nere vid stranden, som han gjorde alla lördagar. (I sjön tvättade han sig aldrig, det gjorde inga riktiga fiskare.)

Sedan skulle han komma upp till henne punktligt klockan två för att dricka kaffe och äta smörgås.

I åtta år, ända sedan hennes make Hennings bortgång, hade Elsa och Erik druckit eftermiddagskaffe tillsammans varje lördag. Men inget mer, inte ens en kram hade de gett varandra. Erik hade aldrig gjort minsta försök att utveckla deras vänskap ytterligare. Han var nästan lika svår att förstå som ålarna han umgicks med, konstaterade Elsa när hon sköt in de degvita bröden i ugnen.

Hon gick ut på den inglasade verandan och såg ut över vattnet; det var en underbar dag. Sommaren hade kommit tidigt för att sprida värme och livsglädje, men inga turister hade ännu anlänt till norra Öland. Elsa och Erik hade hela kusten för sig själva, tycktes det.

Elsa lämnade huset och gick över landsvägen. Hennes svepskäl var att titta efter posten, trots att det var årtal sedan lantbrevbäraren slutat dela ut den på lördagar.

Nej, ingen post i lådan, precis som väntat. Elsa

rätade på ryggen och fortsatte framåt på slänten ovanför stranden och kikade ut över kalkstenskanten. Karet var uppställt och vattenfyllt nere på stranden, men Erik hade tydligen badat färdigt. Nu stod han tung och stolt och naken på stenarna och lät sommarbrisen blåsa kroppen torr. Hans ögon var fridfullt slutna, hans grova armar korsade över bröstet. Brunbränd, med mycket grått hår.

»Ursäkta!« ropade Elsa.

Erik verkade inte höra henne.

»Erik!« ropade Elsa. »Ursäkta mig!«

Erik ryckte till. Han såg Elsa och spärrade upp ögonen. Hans händer flög snabbt ner för att skyla något som ändå var för långt borta för att Elsa skulle se det.

»Ursäkta, Erik«, sa Elsa igen, »jag trodde att du var färdig!« Erik bara skakade på huvudet. Han hade badat regelbundet varje vecka i många år utan att Elsa hade stört honom, och nu verkade han skräckslagen.

»Brödet är snart klart!« ropade Elsa och vinkade.

Erik vinkade inte tillbaka, han nickade bara kort och höll kvar händerna nedanför magen.

Elsa gick lugnt tillbaka till sin stuga. Bröden hade jäst ytterligare i ugnen och fått en gyllenbrun färg. Hon lät dem mörkna under några minuter till, tog sedan ut plåten och satte på kaffevattnet.

Hon tog god tid på sig, och visste att Erik skulle göra det också. Han behövde tid att fundera nu. Skulle han komma eller inte? Något oerhört hade ju skett: Elsa hade skådat honom utan hans fiskarbyxor.

Bärande på fatet med kaffeporslin, varma brödhaltor och smörgåspålägg gick hon ut på verandan. Erik syntes inte till än, men eftermiddagen var lång. Elsa hämtade kaffekannen och satte sig vid bordet, på stolen närmast dörren. Det var den platsen Erik brukade sitta på.

Efter några minuter gnisslade grinden, och så hördes tunga flskarstövlar trampa uppför yttertrappan. Erik hade tagit god tid på sig, men hade kommit nu, noga påklädd och med det tunna, grå håret omsorgsfullt bakåtkammat. Elsa vred på huvudet och log mot honom utan att låtsas om förseningen.

»Varsågod och kom in«, sa hon. »Kaffet är precis klart.«

»Tack« sa Erik lågt, men hans blick flackade snabbt fram och tillbaka över verandan, som om

det var första gången han klev in i stugan. Han hejdade sig någon sekund när han såg att hans vanliga stol var upptagen. Nu var han tvungen att pressa sig tätt förbi Elsa för att sätta sig på kortsidan. Elsa log vänligt mot honom och räckte över en kaffekopp.

»Så härligt det är i dag, riktigt sommarväder«, sa hon. »Gick det bra nere vid sjön?«

Erik nickade; fiske talade han gärna om.

»Det är tjärat och klart att lägga i nu.«

»Då var det väl skönt med ett bad efteråt?« frågade Elsa.

Erik nickade med sänkt blick, och lyfte kaffekoppen.

»Jo«, var allt han sa.

»Så lång den var, förresten«, sa Elsa. »Jag har ju aldrig sett den förut.«

Erik svalde snabbt kaffet och hostade till. »Vadå? Vilken?« sa han.

»Ålfällan på stranden«, förklarade Elsa tålmodigt. »Du har aldrig visat den för mig innan den åker i vattnet.« »Ålgarnet, ja«, sa Erik och sänkte axlarna, kanske av lättnad.

Han lyfte kaffekoppen på nytt. »Nä, bottengarn ska man inte visa upp för mycket innan det går i vattnet . . . Det betyder otur, sa alltid far. Ålen kan bli misstänksam.« Han log försiktigt mot Elsa.

»Jaså«, sa hon. »Jag som trodde att den ville bli fångad. Den simmar ju rakt in i garnet ...«

»Ja, jo, det är underligt det där«, sa Erik och drack fundersamt en klunk kaffe. »Ålen hittar rätt över haven varje år, den gör inget fel på färden ... men låter sig ändå fångas när den väl kommer fram till Öland. Underligt är det.«

»Den kanske är nyfiken«, sa Elsa. »Den kanske bara vill få reda på vad som finns därinne i kam-maren?«

»Jaa ...« sa Erik och flackade med blicken. »Man ska nog man ska nog inte fundera för mycket över ålen.«

Elsa begrundade dessa visdomsord, drack ur sitt kaffe och knäppte sedan långsamt upp ett par knappar i sin rödblommiga klänning.

»Det är varmt vid ugnen«, förklarade hon. »Man blir alldeles . . . varm«

»Jaså.« Erik sneglade på henne, och hans hand darrade till när den lyfte koppen. »Jaha«, tillade han.

»Och trött också«, sa Elsa. »Jag tror att jag går och lägger mig.« Hon reste sig lugnt och stilla från bordet. »Adjö då.«

Erik bara stirrade på henne. Det här hade heller aldrig hänt förr; Elsa brukade alltid följa honom till dörren och skaka hand efter kaffet.

Och nu försvann hon bara från verandan utan ett ord mer.

När hon hade kommit in i sovrummet log Elsa för sig själv, knäppte upp klänningen och drog den av sig. Hon kröp ner i sängen. Lakanen var sträva och svala, hon hade bäddat rent på morgonen. Så slöt hon ögonen och väntade, och lyssnade till ljuden från försommaren genom det öppna fönstret: humlors surrande, ljust fågelkvitter och vindens stilla sus som blandades med havets lugna brus. Liv och värme.

Efter en stund hördes försiktiga steg över stuggolvet. Utan att titta upp makade sig Elsa åt sidan i sängen och drog undan täcket. Först när Erik kom in i sovrummet och ställde sig bredvid sängen öppnade hon ögonen. Han stirrade tillbaka ner på henne utan att röra sig, men något ålliknande syntes i hans byxor.

»Kom och lägg dig om du vill, Erik«, sa Elsa. »Eller gå din väg, om du vill det. Du får välja själv.«

Erik skakade allvarligt på huvudet och började knäppa upp sin flanellskjorta med darrande fingrar. Han var inne i fångstkammaren nu, och det fanns ingen återvändo.

Anita Tingskull är fast boende på Öland. Förutom att måla i olja och akvarell arbetar hon med textil och litterärt skrivande. Sedan 1997 visar Anita Tingskull sin konst i eget galleri på Öland.

kulturbruketpadal.se

Söndag 23 mars, kl 16.00

Fredag 28 mars, kl 19.00

Tisdag 1 april, kl 19.00

Välkommen till Kulturbruket på Dal – hela Dalslands kulturscen

Andreas Brantelid – prisbelönt ung cellist. Tillsammans med pianisten Bengt Forsberg ges en konsert med klassiska pärlor. I samarbete med Kultur i Väst/Västra Götalandsregionen.

1 2 3 Schtunk "Raskens – Vi går åt vilket håll vi vill". Varje kväll är helt unik! Så vad ni gör, kära publik, missa inte detta! 123 Schtunk i högform!

Postyr Project – vokalgrupp i världsklass. Den danska vokalgruppen Postyr Project går sina egna egensinniga vägar och för acapellamusiken framåt till nästa generation. Deras repertoar spänner från svängig pop till ballader. I samarbete med Kultur i Väst/Västra Götalandsregionen.

DALSLANDS LITTERATURDAG I HÅVERUD DEN 28 JUNI 2014

R. Ingemar Eriksson

På initiativ av Lars Nilsson, som är kulturansvarig i Melleruds kommun, gör Melleruds kommun i samarbete med Dalslands Skrivarförening, ett försök att få igång ett forum för dalsländska författare och dalsländsk litteratur.

Tanken är att författare som är verksamma i eller kommer från Dalsland ska medverka med att visa upp sina verk genom utställningar och försäljning i montrar, uppläsningar med mera. Fokus skall vara på skönlitteratur men även hembygdsföreningar och andra som skriver faktatexter är välkomna. Det finns även plats för aktiviteter i anknytning till ämnet t.ex. paneldiskussioner och liknande.

Utställningsbord kan hyras till en billig penning som kan reduceras genom medverkan med uppläsning m.m.

Scenerna kommer att vara dels Kalandersalen och vid kafeét. Övriga delar blir utställningar m.m.

Det mesta är under planering så de som har förslag på verksamheter är välkomna att höra av sig till Lars Nilsson, Melleruds kommun eller Lilian Perme i Dalslands Skrivarförening i Mellerud.

"Varje människa måste, på något plan, använda sig själv som riktmärke för det normala, måste utgå ifrån att rummet som inhyser hennes medvetande inte är, inte kan vara, helt dunkelt för henne"

Teju Cole

Kallelse till årsmöte 2014!

Torsdagen den 27 mars klockan 18.00 har vi årsmöte i Litteraturhuset på Kyrkogatan 14 i Åmål
(ingång från gården, 1 tr upp)

Sedvanliga årsmötesförhandlingar och information om kommande aktiviteter.

Efter årsmötet bjuder vi på kaffe.

Inbjudna gäster är Marianna Andersson, Fyrbodal, Johan Abenius, Dalslands Turist AB och Carl Forsberg, Författarcentrum Väst - några av alla dem som hjälper oss att hitta vår plats i kulturens Västra Götaland.

Välkommen! Styrelsen för Dalslands Litteraturförening/Lena Grönlund, ordförande

FRÅGA BIBLIOTEKARIEN...

... gör ett upphåll i detta nr men för att i någon mån stilla läsarnas nyfikenhet kan i alla fall en erfaren bibliotekarie berätta vilka som är de tre vanligaste frågorna i informationsdisken.

Var är toaletten?

När stänger ni?

Hur mycket är klockan?

Och så muntrar vi upp läsekretsen med en tävling:

Många romaner, föreläsningar, utspelas i biblioteksmiljö.

Hur många sådana kan du komma på?

Den som lämnar in den längsta korrekta listan får hämta en valfri bok på vårt antikvariat i Litteraturhuset i Åmål! Om du undrar om det är värt besväret så kan du få en uppfattning här:

www.bokborsen.se/?partnerid=1566699&storeid=1566699

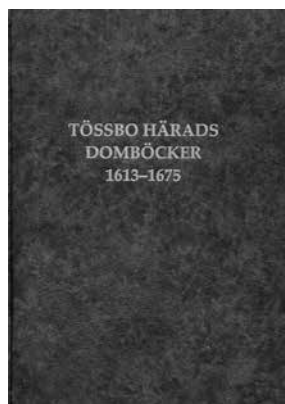
MEN BIBLIOTEKARIER FÅR INTE DELTA I TÄVLINGEN (de har läst alla romaner som utspelas i biblioteksmiljö). De är däremot välkomna att bre ut sig i Korppluggen. Våra läsare vill veta allt om våra förträffliga dalsländska bibliotek!

Lena Grönlund

NYA BÖCKER!

Anmälan: Monika Åhlund

Tössbo Härads Domböcker 1613-1675

av Elsa Sjö Dahl. Utgiven av Dalslands Fornminnes- och Hembygdsförbund. Sammandrag på nutidssvenska, 292 sidor, A4-format. Tössbo är det femte och sista häradet i Dalsland som får sina tidiga domböcker utgivna i bokform. Här kan släktforskaren eller den som är ägare till en gård i Tössbo

härad se vad som hänt på gården i gångna tider. Den handskrivna texten från 1600-talet är inte så lätt att läsa, men nu finns den alltså "översatt" till nutidssvenska. Domböckerna innehåller köpehandlingar på gårdar, vilket alltid skulle till tinget för att lagfaras. Brottmål förekommer naturligtvis också i alla former. Boken kostar 500:- och kan beställas på www.hembygd.se/dalsland eller Dalslands Fornminnes- och Hembygdsförbund c/o Gudrun Rydberg, Kuskvägen 7, 463 34 Lilla Edet.

På lingonröda tuvor

av Ingvar Karlsson. Innehåller sex kriminalnoveller, där kommissarie Erik Dalberg och hans kollega Solveig Andersson löser fallen. Allt tilldrar sig i Bengtsforstrakten, där författaren har bott hela livet. 102 sidor A5-format, utgiven på eget förlag.

Kyrkornas hemligheter

av Ewa Klingberg & Hanna Åhman. Isaberg förlag 2012. Omfattar kyrkor i Götaland. Författarna skriver: "Kyrkorna finns överallt omkring oss. De är en del av vårt samhälle och de är vår historia. Många av dem är runt tusen år

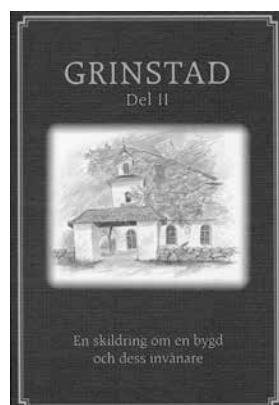
gamla.... Att se dem som endast religiösa tempel är att bljunda med ett öga, till och med att envist knipa ihop ögat utan att ens kika för att se om det finns något mer att se." De kyrkor som berörs i Dalsland är: Grinstad med sitt lutande torn och sin målning av en labyrinth. Järns kyrka och Fröskogs kyrka, den senare helgad åt Frö. Håbol med sina bevarade kyrkstallar, Gesäter med sin madonna. Rölanda och Bäcke kyrkor och slutligen Örs kyrka vid foten av Kroppefjäll.

Kulturhistorisk byggnadsinventering nr 53 Dals-Eds kommun 2013.

Utgiven av Dals-Eds kommun och Västra Götalandsregionen/Västarvet. Fältarbetet har utförts av Västarvet i samarbete med Dals-Eds kommun och många fastighetsägare har också bidragit till det goda resultatet. Boken är upplagd sockenvis, där alla kulturhistoriskt värdefulla fastigheter i varje socken presenteras. Nytaga foton i färg på alla nämnda fastigheter. Varje socken inleds med en liten presentation och en karta där fastigheterna är utprickade. 230 sidor och många fler bilder. Boken kostar 120:- och kan bl.a. köpas på Dals-Eds bibliotek.

Grinstad Del II.

Den andra delen om Grinstad socken omfattar resten av gårdshistorien från Råskog till Östebyn Östra. Dessutom finns här bl.a. artiklar om Lars Magnus Engström, den kontroversielle prosten och konfirmationskort från 1893 till 2012. Musiken i Grinstad, lanthandeln, konstnären Carl-Oscar Borg, hembygdsvännen Gunnar Josefsson som samlat in alla konfirmationskort, Dalaborg, Hjortens fyr, Klöveskogs kapell och sjömän och fiskare i Klöveskog. Mer material finns på lager så det kommer att bli en del 3 också. Boken är i A4-format och omfattar 369 sidor.

BOKCAFÉ

Vi träffas i Åmåls Konsthall

fredag 18 mars

fredag 15 april

fredag 6 maj

alla dagar kl 14.30

Maj-Lis Dolk

**läser
noveller**

Åmåls KULTURHUS
BIBLIOTEK | ARKIV | KONSTHALL
SAMVERKET
Åmåls kommun | civiliscentral

Öppet
för alla

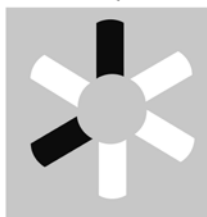
Vi bjuder
på kaffe

Forum för poesi
och prosa

Kjell Westö & Marjaneh Bakhtiari

Välkomna till
**Författar-
kväll**

Torsdag 6 mars kl 19 Café XO, Åmål

Entré 169:- inkl soppmåltid kl 18–19.

Förköp på Café XO, begränsat antal platser!

Tel 0532-108 08, info@cafexo.se, facebook.com/Café-XO

Författarkvällarna är ett samarbete mellan Bokdagar i Dalsland, Café XO, med stöd från Forum för poesi och prosa, Författarcentrum Väst och Studieförbundet Vuxenskolan Dalsland. Med reservation för eventuella ändringar.

www.bokdagaridalsland.se www.cafexo.se

NYA BÖCKER!

Anmälan: Maj-Lis Dolk

MARELD

Kriminalkommissarie Vera Lind debuterar i en spänningsroman skriven av Dennis Karlsson. Det är hans första bok och handlingen förflyttar sig mellan västkusten och danska ostkusten, orter som han väl känner till bland annat därför att han är seglare. I Marstrand hittas två ungdomar vid midsommartid mördade, "de sitter med ryggarna mot bergväggen, och hon fick intrycket att de dukat till fest. En kärleksmåltid på klipporna i avskildhet." Det visar sig att ett mycket snarlikt mord utförts i Danmark, nästan samtidigt. Pressen spekulerar och kriminalkommissarien börjar nysta tillsammans med kriminaltekniker Gabriel Smedberg. Har vi här en ny kommissarie att följa på nya äventyr?

Dennis Karlsson är bosatt i Ljungkile men väl bekant med Dalsland efter att ha bott i Färgelanda under många år och i boken förekommer också delar som är förlagda till den dalsländska naturen.

MINNEN FRÅN MITT LIV.

Den här boken utkom redan 2012, men uppmärksammas "bättre sent än aldrig". Författare är den nu 84årige Ragnar Hallsten född och bosatt i Tjartakan, Frändefors.

Boken är en skildring av Ragnars liv från födseln år 1930 fram till och med år 2010. Han har verkat som bonde under sitt liv men med många fritidsintressen och har rest och upplevt världen på ett flertal olika platser ofta genom sitt genuina idrottsintresse, främst orientering och skidåkning, flitig Vasaloppsåkare.

Beskrivningen av jordbruket på 1930 – 40 talet är väl dokumenterat och bedrevs med hjälp av häst och mycket arbetskraft behövdes vid höslåtter, tröskning och potatisupptagning. Då kom även elström, telefon och radio till bygden. Senare på 40-talet kom den första traktorn till gården och Ragnar gick på Nuntorps Lantbruksskola och återvände hem med många, nya kunskaper i bagaget. Längre fram i tiden moderniseras jordbruket allt mer och det blir mer tid att orientera och åka skidor och det blir nog en dans emellanåt!

Hallsten har genom boken om sitt liv lämnat en mycket ingående och detaljrik skildring av en bonde, föreningsmänniska och idrottsman, tillika en hembygdens vårdare.

NY BOK!

Anmälan: R. Ingemar Eriksson

MIDDAGSVILA MED SUNE ERIKSSON

Nu har tredje delen i Sune Erikssons serie av böcker, innehållande manus till radioprogram från hans verksamhet som "radiopräst" kommit. Som bilaga följer en CD-skiva med 15 av programmen inspelade.

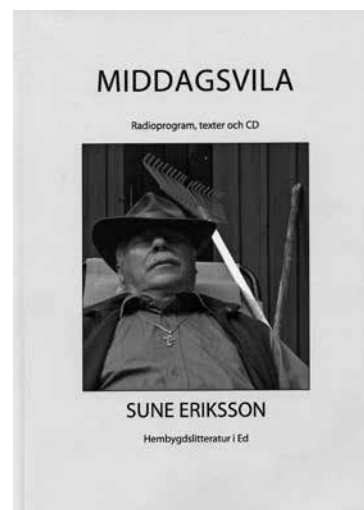
Bokens titel är "Middagsvila" och vila är lite av ett tema i boken. Sune Eriksson är sprungen ur den djupaste dalsländska mylla och fick tidigt lära sig att för att orka med de tunga dagsverken var vila nödvändigt. Den dagliga middagsvilan var nödvändig i hårt kroppsarbete och människans kropp är enligt många konstruerad för att vila var sjunde dag. En kunskap som nog har gått förlorad i dagens urbana stressmil-

jöer och många får betala priset för det med ohälsa.

Boken innehåller många fina bilder ur livet som säkert ger hög igenkänningsfaktor hos många av oss. Vi känner oss hemma i miljöerna och litat på författarens goda tilltal. Det mesta är livsvisdom som vi alla tar till oss

men författaren bär inte sin prästkappa förgäves. I många av kapitlen utvecklar han sin egen tro och Gudsuppfattning men på ett sätt som är lätt för oss alla att ta till sig. Han väjer inte för att nypa Gud lite försiktigt i örat och tala om när han tycker något annorlunda.

Det känns bra att läsa Sune Erikssons nya bok eller lyssna på ett avsnitt ur CD:n. Han skriver och talar de goda orden.

Hembygdsbokens dag

Lena Grönlund

Lördagen den 1 februari arrangerade Dalslands Fornminnes- och Hembygdsförbund sin årliga studiedag med lokalhistorisk konferens och Hembygdsbokens dag på Färgelanda folkhögskola. Under ledning av Gudrun Rydberg bjöds vi på ett välmatat program med föredrag, speakers corner och utställare.

Flera av Dalslands Litteraturförenings medlemmar tog del av de olika programpunkterna. Nya kontakter knöts och gamla återknöts och vi tackar arrangörerna för en trevlig och givande dag.

Gudrun Rydberg visade nyutkommen (2013) dalslandslitteratur. Monika Åhlund presenterar som vanligt nya Dalslandsböcker i sin egen spalt här i Korpluggen.

Här följer några intryck från dagen:

Kerstin Andersson från förlaget Kabusa i Göteborg (men också i Järbo!) berättade om tillkomsten av Åsa Wettres nya bok om gamla svenska lapptäcken, "Spår av liv". Det är en mycket vacker

bok som gör skäl för sin titel. Här visas inte bara lapptäckena, här berättas också historierna bakom och vem som tillverkat dem. Några är tillverkade i Dalsland och ett av dem fanns att beskåda i anslutning till utställningen. De berättar om en tid då allt togs tillvara, men mest av allt om skaparglädje och skönhetslängtan!

Kjell Åberg, kommunarkivarie i Mellerud, berättade om domböcker och den nyutkomna "Utdrag ur Tössbo härads dombok 1613 – 1675". Han har gjort register till våra dalsländska sockenböcker och några, bl.a. Upperuds boken, finns tillgängliga på internet.

I utställningshallen kunde man botanisera bland både nya och gamla böcker och andra skrifter, kartor, CD-skivor, vykort – ett Eldorado för släktforskare och lokalhistoriker. Det blev en full kasse att packa upp!

Speakers Corner som höll till i skolans trivsamma bibliotek bjöd hela dagen på ett mycket underhållande program. Bland annat berättade Rolf Lundberg, Upperud, om fortsatt forskning kring prinsessan Egypta Bonaparte.

Prinsessan Christine A. Egypta på Dal

Maj-Lis Dolk

Tänk att på Färgelanda folkhögskola få lyssna till någon som speglat sig i en prinsessas toalettspiegel och att det har hänt på riktigt på herrgården i Upperud!

Lördag 1 februari hade Dalslands Forminnes- och Hembygdsförbund inbjudit till en lokal-historisk konferens och i folkhögskolans bibliotek kunde man lyssna till Speakers Corner. Det var där Rolf Lundberg, uppvuxen på Upperuds herrgård, lät oss höra den spännande historien om prinsessan på Dal som var brorsdotter till Napoleon och som levt på Upperuds herrgård en tid.

1798 föddes Christine som en prinsessa av Frankrike, tillika brorsdotter och guddotter till Napoleon Bonaparte. Hon miste sin mamma när hon var endast två år, fadern Lucien sörjde sin hustru djupt men gifte senare om sig med sin älskarinna och lilla Christine och hennes syster fick en styvmor som inte var särskilt omtänksam mot flickorna. Nu skred farmor Laetitia in på scenen och erbjöd sig ta hand om flickorna och de fann sig mycket väl tillrätta vid det kejserliga hovet i Paris.

Nu hoppar vi ett antal år framåt, prinsessan har blivit 20 år och från Sverige har greven av Dahl, Arvid Posse, anlänt till Rom för att umgås i förnämna kretsar. Den 16 år äldre greven och prinsessan träffas, förälskar sig och gifter sig i Rom. Bröllopet är sagolikt. Senare samma år kommer de tillsammans till Upperud och tyvärr blir kontrasten för stor mellan soliga Italien och landsbygden på Dal. Prinsessan finner vardagen ganska trist.

På anrika slottet Fågelvik övervintrar paret Posse hos Arvids äldre bror och hans franska hustru och får där ett annat umgänge. Senare återvänder de till Italien och prinsessan möter där sin nya förälskelse lord Stuart av kunglig börd och efter diverse och dramatiska trassel fullbordas skilsmässan från Posse. Prinsessan får sin lord och de får en son tillsammans. Emellertid slutar även detta äktenskap med skilsmässa 1838. Senare bosätter sig Christine i Rom och avlider där 1847.

Arvid Posse fick ett tragiskt slut, han begick självmord i Texas.

I Upperud lever minnet kvar efter Christine. På Dalslands museum kan man se en av hennes vackra klänningar och delar av en servis. På herrgården finns spegeln och ett porträtt i olja av henne kvar. Likaså lever hennes namn kvar i Café Bonaparte som ligger i anslutning till muséet.

Förste antikvarie Lars Hallberg på Riksarkivet i Stockholm har lagt ner ett mycket stort arbete på att forska i prinsessans liv och tagit del av katolska kyrkans dokumentation. Han har nu sammanställt ett digert manus och vi kommer att få del av prinsessans öden och äventyr när materialet blir utgivet. I hans tidigare bok "Främlingar i förskingringen" finns ett kapitel om Christine Alexandra Egypta Bonaparte att läsa.

Forum för poesi
och prosa

Sjòn & Jessica Schiefauer

Torsdag 3 april kl 19 Café XO, Åmål

Entré 169:- inkl soppmåltid kl 18-19.

Förköp på Café XO, begränsat antal platser!

Tel 0532-108 08, info@cafexo.se, facebook.com/Café-XO

Författarkvällarna är ett samarbete mellan Bokdagar i Dalsland, Café XO, med stöd från Forum för poesi och prosa, Författarcentrum Väst och Studieförbundet Vuxenskolan Dalsland. Med reservation för eventuella ändringar.

www.bokdagaridalsland.se www.cafexo.se

En bok möter läsare

Karl-Erik Andersson

Tisdagen den 26 november 2013 fanns det ingen återvändo. Då visade jag för första gången upp min nya bok, *Tyst faller mörkret*, för publik. Så var det annonserat och så fick det bli. Lanseringen av boken skedde på biblioteket i Dals-Ed. Jag hade i optimistiska ögonblick räknat med tjugofemtal besökare.

Det kom ett hundra personer den där tisdagskvällen i november till biblioteket i Ed. Det talades om publikrekord, stolarna räckte inte till och någon textade en lapp om fullsatt och satte på ytterdörren.

Jag hade engagerat två duktiga musiker, Geir Arne Westby och Niklas Sandström med gitarr och sång och detta var naturligtvis en stor orsak till publiktillströmningen. Men även jag gläds åt publikens välvilja och suger åt mig min del av kakan, rätt eller fel.

Så startade lanseringen och försäljningen av boken. Ett arbete som inte är det mest naturliga för mig men med ett tiotal lådor fyllda av osålda böcker fanns det ingen väg förbi. På den vägen är det och jag börjar nu se botten i de flesta av bokkartongerna.

I boken finns berättelsen *Tyst faller mörkret* som fått ge namn åt bokens samlade berättelser. *Tyst faller mörkret* är historien om småbonden och ungkarlen Helge Skog som faller för den vackra Svea på granngården, trots att hon en gång övergett honom och rest sin väg. Nu är hon tillbaka på bygden men hon bär en annans barn i sin kropp.

Men Helge orkar inte stå emot och han överger sin lantliga fästmö Ingeborg och det blir bröllop men livet ger och tar och tillvaron blir inte riktigt som de älskande tänkt.

Här följer några textrader ut *Tyst faller mörkret*:

Tillsammans började de planera för bröllopet. Svea ville absolut ha kyrkbröllop.

– Jag vill visa folk att jag ingenting har att skämmas över, sa Svea ilsket. Jag vill inte att vi ska vara sämre än någon annan.

– Men visst vore det lugnare om vi gifte oss utan så mycket ståhej, tyckte Helge. Folk får ju ändå veta att vi gift oss.

– Skäms du för mig?

– Naturligtvis inte, min dumbom. Men du vet hur det är med mig och en massa folk. Jag trivs inte, ja, jag blir nervös och ...

– Men Helge. Det här med kyrkbröllop betyder väldigt mycket för mig. Kan du inte försöka för min skull.

...

VILL DU LÄSA MER AV ANITA?

Se bokdagars hemsida. På dess blogg ligger Jämtlands Länstidnings reportage från seminariet.

ANITAS
krönika

MITTEN!

Mitten av vintern, mitten av februari, mitten av MOS, mitten av programplaneringen för årets Författardagar och dessutom har jag varit i mitten av Sverige alldeles nyss, dvs Östersund! Eller närmare bestämt Bräcke ca 8 mil utanför Östersund.

Fick en inbjudan att delta på årets seminarium för Hela Sverige ska leva. Temat var Kultur gör skillnad och jag var en av fyra inspiratörer som skulle tala i ämnet. Därefter följde workshops och diskussioner mot bakgrund av våra anföranden. Det var riktigt roligt och riktigt lärorikt.

Vi som jobbar med kultur ute på landsbygden har mycket gemensamt oavsett vilken sektor av kulturen vi jobbar i. Det är samma glädje och samma svårigheter. Något som var mycket gemensamt var våra erfarenheter av och vikten av hur kommunerna hanterar kulturfrågor.

Kommunerna har nycklarna till vår framgång och de kommuner som kastat bort nycklarna missar väldigt mycket vad gäller landsbygdsutvecklingen.

Det intressanta är att det ofta är små kommuner som insett vikten av att stödja och utveckla den lokala kulturen. Närheten mellan kulturutövarna i en kommun och kommunledningen betyder väldigt mycket. Om man tittar på vilka kommuner som jobbat/jobbar med egna kulturplaner saknas ofta engagemanget med det arbetet i mellanstora kommuner och upp till storstäderna.

Att höra detta kändes speciellt intressant då Dalslandskommunerna, t ex Åmål med sitt kulturpolitiska program "Att lyfta blicken", kommit långt med kulturarbetet. Det gäller nu också att inte låta planerna bli en bunt papper, utan att förverkliga planerna och att jobba långsiktigt.

Under seminariet var vi alla överens om att långsiktigheten saknas i alla instanser och att det nu verkar som om tiden inte räknas längre än till september! Hoppas vi har rejält fel!

Det som känns rejält rätt för oss i Bokdagarna just i dagarna är att vi nu har premiärvisat vår lilla film om våra två stora arrangemang. När vi nu ser hur vi ser ut från ett objektivi perspektiv, blir vi riktigt stolta över vad vi åstadkommit. Tror inte någon liten förening i någon av Sveriges storstäder hade lyckats bättre! Ni kan se filmen genom ett klick på vår hemsida. Njut och känn stolthet ni också, ni har ju bidragit till vår framgång genom ert medlemskap.

Anita

Ps snart får ni reda på de första författarnamnen! På vår hemsida www.bokdagardalsland.se förstås!

Dalslandslitteratur

Hos oss har vi en egen avdelning för Dalslandslitteratur där vi försöker att ha all tillgänglig litteratur med anknytning till Dalsland på hyllan.

Vi köper även in antikvariska böcker om Dalsland, så söker du en gammal bok som är slut på förlaget - Hör med oss!

*Affären som
har lite tur!*

Åmåls Bok- & Pappershandel

Cityhuset • Tel 157 70, Fax 188 89 • www.amalsbokhandel.se

Grafisk formgivning och illustration t ex bokdesign, logotyper, broschyrer, annonser, affischer, bilder och en och annan hemsida

Hör av dig om ditt projekt till Åsa Carlsson

070-664 75 59

info@asacarlsson.se

www.asacarlsson.se

Åmål

asacarlsson.se
Bild & Grafisk form

Åmåls KULTURHUS BIBLIOTEK | ARKIV | KONSTHALL

Kungsgatan 20, 662 31 ÅMÅL, 0532 171 07, 171 02
www.amalskulturhus.se - biblioteket@amal.se

VÄRLDSBOKDAGEN

23 april 2014

- Bokrea
gallrade böcker
- Boklotteri
vinn en bok!
- Boktipsbord
- Bokamnesti
bötesfri
återlämningsdag

ÅMÅLS KOMMUN
www.amal.se

PD
102
ÅR

Lokala nyheter i över hundra år

PD Provinstidningen

www.provinstidningen.se

För hemma- kontoret:

Datorer • Service
Tillbehör • Förbrukningsvaror
Datorhjälp

Gågatan, Åmål, 0532-101 43
www.micromega.se

MICROMEGA
Data/IT för alla - globalt och nära Digi!

Dalslands Sparbank

För andra banker
är vår region en
liten del av Sverige
- för oss betyder
den allt.

dalsbank.se

Vår vision:
Ett attraktivt
Dalsland i tillväxt

VI HAR DET DU BEHÖVER!

Bläckpatroner till skrivare
Kopieringspapper • Usb-minne
Souvenirer m.m.

Bokhandeln i Mellerud

Storgatan 16 • Tel. 0530-100 69
mona.christiansson@telia.com

- Hälsokost
- Kosttillskott
- Naturmedel/
Naturläkemedel
- Biologisk kosmetika
- Akupunktur
- Friskvård

HÄLSOSHOPEN

Storgatan 16 - MELLERUD
Tel: 0530 - 101 00

TRYCK & REKLAM

NIKlassons TRYCKERI

Odengatan 40 - Mellerud - 0530-360 90
www.niklassonstryckeri.se